

Mtu Aliyekuwa Mungu

Randolph Dunn

Mtu Ambaye Alikuwa Mungu

Mtume Yohana, Hapo mwanzo, alikuwa Neno, naye “Neno” alikuwa pamoja na Mungu na alikuwa Mungu. Neno alifanyika mwili akakaa kati ya mwanadamu. Yohana Mbatizaji alimtaja kama “Mwana-Kondoo wa Mungu” azichukuaye dhambi.

Ni ufunuo wa kustaajabisha jinsi gani muumba atajitoa Mwenyewe kama dhabihu ya upatanisho ili kuwatakaswa wale Waliowaumba kwa mfano wao.

Kuna unabii mwingi wa Agano la Kale kuhusu Yesu. Lakini kuna uwezekano gani wa kufanya utabiri ishirini na tano tu kuhusu mtu ambaye angezaliwa miaka mingi baadaye na kuwa na utabiri huu kuwa kweli?

Dk. Hawley O. Taylor ametoa jibu hili: Ikiwa matukio yaliyotabiriwa kwa ajili ya Masihi wa Israeli ambaye angekuja, basi uwezekano wa jumla kwamba matukio yote yangetimizwa kwa mtu mmoja ungekuwa milioni 33.

Hapa kuna unabii chache tu na utimizo wake.

Ilitabiriwa katika Yeremia 23:5, “Tazama, siku zinakuja, asema BWANA, nitakapomwinulia Daudi Chipukizi la haki;

Utimizo umeandikwa katika Mathayo 1:1, “Hii ndiyo kumbukumbu ya maisha ya Yesu Masiya, mwana wa Daudi, mwana wa Abrahamu.”

Utimizo umeandikwa katika Luka 3:23-38, – Luka alifuatilia nasaba ya Yesu kurudi nyuma kupitia kwa Daudi hadi kwa Adamu.

Ilitabiriwa katika Zekaria 9:9 – “Furahi sana, Ee binti Sayuni; piga kelele, Ee binti Yerusalemu;

Utimizo umeandikwa katika Mathayo 21:6-7, “Wanafunzi wakaenda, wakafanya kama Yesu alivyowaagiza; wakamleta punda na mwana-punda, wakaweka mavazi yao juu yao, akaketi juu yake.”

Ilitabiriwa katika Isaya 53:5, “Bali alijeruhiwa kwa makosa yetu, alichubuliwa kwa maovu yetu, na adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake, na kwa kupigwa kwake sisi tumepona.”

Utimizo umeandikwa katika Mathayo 27:26, “Ndipo akawafungulia Baraba, lakini Yesu akampiga mijeledi, akamtoa asulibiwe.”

Alitabiriwa katika Isaya 53:7- “Alionewa, lakini aliteswa, lakini hakufungua kinywa chake;

Utimizo umeandikwa katika Mathayo 27:12-14, – “Yesu alipokuwa anashitakiwa na makuhani wakuu na wazee, hakujibu neno, ndipo Pilato akamwuliza, Husikii ni mashtaka mangapi wanayoleta juu yako? Lakini Yesu hakujibu hata kidogo, hata gavana akashangaa sana.”

ilitabiriwa katika Isaya 53:9, “Wakamfanyia kaburi pamoja na waovu, na pamoja na tajiri katika kufa kwake, ijapokuwa hakutenda jeuri, wala hapakuwa na hila kinywani mwake.”

Utimito umeandikwa katika Mathayo 27:57-59, – “Baadaye jioni ile, akafika mtu tajiri kutoka Arimathaya, jina lake Yusufu, naye amekuwa mfuasi wa Yesu. akavingirisha jiwe kubwa kwenye mlango wa kaburi, akaondoka.

ilitabiriwa katika Isaya 61:1-2, "Roho wa BWANA yu juu yangu kwa maana BWANA amenitia mafuta; amenituma kuwahubiri walioonewa habari njema, na kuwaganga waliovunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao, na waliofungwa kufunguliwa kwa giza; kutangaza mwaka wa BWANA uliokubaliwa."

Utimito umeandikwa katika Luka 4:16-19; 21, “Akafika Nazareti, hapo alipolelewa; na kama ilivyokuwa desturi yake, akaingia katika sinagogi siku ya sabato, akasimama ili asome; akakabidhiwa kitabu cha nabii Isaya, akakifungua kile kitabu, akakuta mahali palipoandikwa; 'Roho wa Bwana yu juu yangu kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini Injili. Amenituma kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, na vipofu kupata kuona tena, kuwaacha huru waliosetwa, na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa.

"Leo Maandiko haya yametimia masikioni mwenu."

Lakini kwa wakati ufaao kabisa au hali kamilifu, Mungu alikuja duniani katika mwili wa nyama wa Yesu wa Nazareti ili kuwa dhabihu pekee ya kulipia dhambi za wanadamu. Kwa kufanya hivyo alitoa njia pekee ya ukombozi wa mwanadamu kutoka katika utumwa wa dhambi, kwa mfano, wokovu na upatanisho na Mungu.

Mungu kupitia nabii Isaya alisema katika sura ya saba “Bwana mwenyewe atawapa ishara: Bikira atachukua mimba naye atazaa mwana, naye atamwita Imanueli.”

“Mungu alimtuma malaika Gabrieli aende Nazareti, mji wa Galilaya, kwa mwanamwali bikira aliyekuwa ameposwa na mtu jina lake Yosefu, wa ukoo wa Daudi, na jina lake bikira huyo ni Mariamu. Malaika akamwendea akasema, Salamu, uliyepewa neema nyingi! Bwana yu pamoja nawe.” Mariamu alifadhaika sana kwa maneno yake, akajiuliza ni salamu ya namna gani hii. Lakini malaika akamwambia, "Usiogope, Mariamu, umepata neema kwa Mungu. Utachukua mimba na kuzaa mwana, nawe utampa jina Yesu. Yeye atakuwa mkuu na ataitwa Mwana wa Aliye Juu Zaidi. Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi baba yake, naye atatawala juu ya nyumba ya Yakobo milele; ufalme wake hautakwisha milele.” Mariamu akamuuliza malaika, “Litakuwaje jambo hili, kwa kuwa mimi ni bikira?” Malaika akajibu, “Roho Mtakatifu atakujilia juu yako, na nguvu za Aliye Juu Zaidi zitakufunika kama kivuli. Kwa hiyo, huyo mtakatifu atakayezaliwa ataitwa Mwana wa Mungu.”

“Baada ya Yesu kuzaliwa katika Bethlehemu ya Yudea, wakati wa Mfalme Herode, mamajusi (mamajusi) kutoka mashariki walifika Yerusalemu na kuuliza, ‘Yuko wapi yeye aliyezaliwa mfalme wa Wayahudi? Mfalme Herode aliposikia hayo alifadhaika, na Yerusalemu yote pamoja

naye.”

“Nao wakiisha kuonywa katika ndoto wasimrudie Herode, wakarudi katika nchi yao kwa njia nyingine, walipokwisha kwenda zao, malaika wa Bwana akamtokea Yosefu katika ndoto, akasema, Ondoka, umchukue mtoto na mama yake, ukimbilie Misri. Kaa huko mpaka nikuambie, kwa maana Herode anataka kumtafuta mtoto ili amwue.

“Baada ya kufa kwa Herode, malaika wa Bwana alimtokea Yosefu katika ndoto huko Misri, akamwambia, Ondoka, umchukue mtoto na mama yake, uende mpaka nchi ya Israeli, kwa maana wale waliotaka kuuu mtoto wamekufa. Basi, akasimama, akamchukua mtoto na mama yake, akaenda nchi ya Israeli, lakini aliposikia kwamba Arkelao alikuwa akitawala katika Uyahudi mahali pa Herode baba yake, aliogopa kwenda huko, akaondoka, akaenda wilaya ya Galilaya, akaenda akakaa katika mji unaoitwa Nazareti.

Lakini kwa wakati ufaao kabisa au hali kamilifu, Mungu alikuja duniani katika mwili wa nyama wa Yesu wa Nazareti ili kuwa dhabihu pekee ya kulipia dhambi za wanadamu. Kwa kufanya hivyo alitoa njia pekee ya ukombozi wa mwanadamu kutoka katika utumwa wa dhambi, kwa mfano, wokovu na upatanisho na Mungu.

Yohana Mbatizaji alitumwa na Mungu kuandaa njia kwa ajili ya Masihi. Alifanya hivyo kwa kuwaita Wayahudi watubu kwa maana Ufalme wa Mbinguni umekaribia. Alibatiza akiwaita watubu kwa kubadilisha mawazo na matendo yao kwa maana Masiya anakuja na atawabatiza kwa Roho Mtakatifu.

“Kisha Yesu akaja kutoka Galilaya mpaka Yordani kwa Yohana ili abatizwe naye. Yohana angemzuia akisema, Mimi nahitaji kubatizwa nawe, nawe waja kwangu?” Lakini Yesu akamjibu, “Acha iwe hivyo sasa, kwa maana ndivyo itupasavyo kuitimiza haki yote.” Ndipo alipokubali, Yesu alipokwisha kubatizwa, mara akapanda kutoka majini, na tazama, mbingu zikamfunukia, akamwona Roho wa Mungu akishuka kama njiwa na kuja juu yake;

“Watu wote walipokwisha kubatizwa, Yesu naye alibatizwa, naye alipokuwa akiomba, mbingu zikafunguka na Roho Mtakatifu akamshukia mwenye umbo la njiwa, na sauti ikatoka mbinguni: “Wewe ni Mwanangu, mpendwa wangu; nimefurahishwa na wewe.”

“Naye Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alirudi kutoka Yordani, akaongozwa na Roho muda wa siku arobaini nyikani, akijaribiwa na Ibilisi.” ... “Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, jitupe chini kutoka hapa, kwa maana imeandikwa, “Atawaamuru malaika zake wakulinde,” na “Mikononi mwao watakuchukua, usije ukapiga mguu wako kwenye jiwe.” Yesu akamjibu, “Imeandikwa, ‘Usimjaribu Bwana Mungu wako.’

"Mtu ajaribiwapo, asiseme, Ninajaribiwa na Mungu; kwa maana Mungu hawezi kujaribiwa na maovu, wala yeye hamjaribu mtu yeyote. Lakini kila mtu hujaribiwa na tamaa yake mwenyewe huku akivutwa na kudanganywa."

Maoni: Mungu si wa kujaribiwa. Lakini Yeye atajaribu imani ya mwanadamu kwa kumruhusu mwanadamu apewe chaguzi. Mwanadamu anaweza kuchagua matamano yake kama vile Adamu na Hawa na Mafarisayo au kuchagua kufanya kile ambacho Mungu anataka.

"Ibilisi alipomaliza jaribu hilo lote, akamwacha hata wakati ufaao. Yesu akarudi Galilaya kwa nguvu za Roho, habari zake zikaenea katika nchi yote, akafundisha katika masunagogi yao, na watu wote wakamsifu, akaenda Nazareti, hapo alipolelewa; na siku ya sabato akaingia katika sinagogi, kama ilivyokuwa desturi ya nabii Isaya, akasimama kusoma. akaifungua, akapata mahali palipoandikwa, Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema, na kupata kuona tena kwa vipofu, na kuwafungua walioonewa, na kutangaza mwaka wa neema ya Bwana watu wote katika sinagogi wakamshikilia, akaanza kuwaambia, Leo andiko hili limetimia masikioni mwenu."

"Nawaambieni kweli, yeye aaminiye yuna uzima wa milele. Mimi ndimi mkate wa uzima. Wazee wenu walikula mana jangwani, lakini walikufa. Lakini mkate unaoshuka kutoka mbinguni ni huu, ambao mtu anaweza kula na asife. Mimi ndimi mkate ulio hai ulioshuka kutoka mbinguni. Mtu akila mkate huu, ataishi milele. Mkate huu ni mwili wangu, ambao nitautoa ulimwengu."
Kristo ndiye mkate wa uzima wa uzima wa milele, "Maneno ya Uzima" ambayo mtu anapaswa kula ili kuishi milele.

Yesu alisema "Mimi ndimi njia na kweli na uzima mtu haji kwa Baba ila kwa njia ya mimi." Yesu akaja kwao, akawaambia, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu, na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi. Na hakika mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari.

Uthibitisho wa haya yote ulikuwa katika unabii uliotimizwa, miujiza, na hatimaye katika kifo Chake hadharani, kuzikwa, na ufufuo Wake ulioshuhudiwa na mamia ya wanafunzi Wake.

Kusudi la Miujiza lilikuwa ni nini? Je, Yesu alikuwa akijaribu kukazia fikira Kwake, akitaka watu wa nchi yake wamfanye mfalme wao, au kutimiza ahadi ya Mungu ya kumtuma mtiwa-mafuta? Kama vile mifano, ilikuwa ni "kufanya mapenzi ya Baba."

Mara nyingi umati mkubwa walimfuata Yesu, labda wakijaribu kuona "ni nini ndani yangu?" au kwa udadisi tu au kwa tamaa ya mamlaka ya kisiasa ikiwa Yesu angekuwa mfalme wao wa

kidunia. Huenda wengine waliamini kuwa angeweza kuwa Masihi. Mashahidi hawa wanaweza kugawanywa katika vikundi vitatu:

Wapokeaji wa Muujizawalijawa na furaha na shangwe na wakamtukuza Mungu zaidi. Isipokuwa moja mashuhuri ni kutakaswa kwa wale wakoma kumi ambao tisa kati yao hawakurudi kumpa Mungu utukufu.

Mashahidi hawakuona tu muujiza huo; walitambua mapungufu ya mwanadamu wakitaja kwamba miujiza hiyo inaweza kufanywa tu kupitia nguvu za Mungu. Wengi walimsifu Mungu na kumtukuza – lakini si Mafarisayo.

TheWaandishi na Mafarisayo walikuwa na mali, mamlaka, ufahari, na sifa za wanadamu. Waliamini kwamba Yesu angeharibu taifa lao, cheo chao, na uwezo wao ikiwa mtu wa kawaida angeendelea kuamini kuwa Yeye ndiye Masihi. Kwa hiyo, walikataa kukiri kwamba alitoka juu au kwamba miujiza yoyote Aliyofanya ilitoka kwa Mungu. Walizihusisha na nguvu za Ibilisi. Walitaka kumuua lakini waliogopa watu walioamini kuwa alitoka kwa Mungu.

Maandiko yanabainisha baadhi ya waliompinga Kristo wakati wa huduma Yake duniani na kisha kulipinga Kanisa Lake kufuatia ufufuo Wake na kupaa kwake.

Mafarisayo, makuhani wakuu, wazee, waandishi na Baraza wakamletea mtu bubu na mwenye pepo. Na pepo alipotolewa, yule bubu akanena. Makutano wakashangaa, wakisema, Jambo hili halijapata kuonekana katika Israeli kamwe. Lakini Mafarisayo wakasema, Anawatoa pepo kwa mkuu wa pepo. tazama, palikuwa na mtu mwenye mkono uliopooza. Wakamwuliza, wakisema, Je! ni halali kuponya mtu siku ya sabato? ili wapate kumshitaki. Kisha akawaambia, Ni mtu yupi kwenu aliye na kondoo mmoja, naye akianguka shimoni siku ya sabato, hatamshika na kumtoa? Je, mtu ana thamani zaidi kuliko kondoo?

Kwa hiyo, ni halali kutenda mema siku ya Sabato.' Kisha akamwambia yule mtu, 'Nyosha mkono wako.' Naye akaunyosha, nao ukawa mzima kama ule mwingine. Basi Mafarisayo wakatoka nje, wakafanya shauri juu yake jinsi ya kumwangamiza. ... Basi wakuu wa makuhani na Mafarisayo waliposikia mifano yake, walitambua ya kuwa anawasema wao. Lakini walipotaka kumkamata, waliwaogopa makutano kwa sababu walimwona kuwa nabii.

“Kisha Yesu akawaambia makutano na wanafunzi wake, akisema, Waandishi na Mafarisayo wameketi katika kiti cha Musa. Basi, lo lote watakalowaambia, lishikeni na kulitenda, lakini msifanye sawasawa na matendo yao; kuingia ndani.' ... Ndipo wakuu wa makuhani, na waandishi, na wazee wa watu wakakusanyika katika ukumbi wa kuhani mkuu, jina lake Kayafa, wakafanya shauri la kumkamata Yesu kwa hila na kumwua.

"Na wale waliomkamata Yesu wakampeleka kwa Kayafa, kuhani mkuu, walikokutanika waandishi na wazee. Petro akamfuata kwa mbali hata ua wa kuhani mkuu. Akaingia ndani, akaketi pamoja na watumishi ili aone mwisho wake; na wakuu wa makuhani na baraza yote wakatafuta ushuhuda wa uongo juu ya Yesu ili wapate kumwua; lakini hawakupata mashahidi wa uongo juu ya Yesu.

"Hivi ndivyo mnavyoweza kumtambua Roho wa Mungu: Kila roho inayokiri kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili inatoka kwa Mungu.

Wakati wa dhabihu unaohitajika kwa msamaha ikiwa dhambi iko karibu. Shauku ya kimwili ya Kristo ilianza Gethsemane. Kati ya vipengele vingi vya mateso haya ya awali, moja ya maslahi makubwa zaidi ya kisaikolojia ni jasho la damu. Inafurahisha kwamba Luka, tabibu, ndiye pekee anayetaja jambo hili. Anasema, "Na kwa vile alikuwa katika dhiki, akaomba kwa muda mrefu zaidi. Na jasho lake likawa kama matone ya damu yakichuruzika juu ya nchi."

Yesu alipokuwa bado anazungumza, Yuda akaja mmoja wa wale kumi na wawili pamoja na umati mkubwa wa watu wenye mapanga na marungu kutoka kwa makuhani wakuu na wazee wa watu. Basi yule msaliti alikuwa amewapa ishara akisema, "Nitakayembusu ndiye mtu huyo; mkamateni." Mara akamwendea Yesu na kusema, "Salamu, Rabi!" Naye akambusu. Yesu akamwambia, Rafiki, fanya ulilokuja kufanya. Kisha wakaja na kuweka mikono juu ya Yesu na kumkamata. Kisha wale waliomkamata Yesu wakampeleka kwa Kayafa, Kuhani Mkuu, ambako walimu wa Sheria na wazee walikuwa wamekusanyika.

"Yesu akawaambia wakuu wa makuhani, na walinzi wa hekalu, na wazee waliokuja kwa ajili yake, Je! mimi ninaongoza uasi hata mmekuja na panga na marungu? Nilikuwa pamoja nanyi kila siku hekaluni, hamkunishika mkono, lakini hii ndiyo saa yenu ya kutawala giza. Kisha wakamkamata, wakamchukua, wakampeleka nyumbani kwa kuhani mkuu."

Baada ya kukamatwa katikati ya usiku, Yesu aliletwa mbele ya Sanhedrini na Kayafa, Kuhani Mkuu. Ni hapa kwamba kiwewe cha kwanza cha mwili kilitolewa. Askari mmoja alimpiga Yesu usoni kwa sababu ya kukaa kimya alipoulizwa na Kayafa. Walinzi wa ikulu walimfunika macho na kumdhaki ili awatambue kila mmoja wao alipopita, wakamtemea mate na kumpiga usoni.

"Basi Pilato akaingia tena ndani ya ikulu, akamwita Yesu, akamwuliza, Wewe ndiwe mfalme wa Wayahudi? 'Je, hilo ni wazo lako mwenyewe,' Yesu akauliza, 'au wengine walizungumza na wewe kunihusu mimi?' 'Je, mimi ni Myahudi?' Pilato akajibu, 'Ni watu wako na makuhani wako waliokukabidhi kwangu. Yesu alisema, 'Ufalme wangu si wa ulimwengu huu, watumishi wangu wangepigana kuzuia kukamatwa kwangu na Wayahudi.' 'Wewe ni mfalme basi!' Pilato akasema, 'Umesema kweli kwamba mimi ni mfalme kwa ajili ya hayo, na kwa ajili ya hayo nilikuja ulimwenguni ili niishuhudie ile kweli.

Asubuhi na mapema, akiwa amepigwa na kupondwa, amepungukiwa na maji mwilini, na amechoka sana kwa kukosa usingizi usiku, Yesu anapitishwa kupitia Ikulu ya Ngome ya Antonia, makao ya serikali ya Liwali wa Yudea, Pontio Pilato. Bila shaka, unafahamu kitendo cha Pilato kujaribu kupeleka wajibu kwa Herode Antipa, Mtawala Mkuu wa Yudea. Yaonekana Yesu hakuteswa kimwili na Herode na akarudishwa kwa Pilato. Imechukuliwa kutoka - Tabibu Anashuhudia Kuhusu Kusulubishwa, Dk. C. Truman Davis.

Ilikuwa ni kwa kujibu kilio cha umati ndipo Pilato aliamuru Bar-Abba aachiliwe na kumhukumu Yesu apigwe mijeledi na kusulubiwa.

“Wale askari wakampeleka Yesu ndani ya jumba la kifalme, yaani, Ikulu, wakakusanya kikosi kizima cha askari, wakamvika vazi la zambarau, wakasokota taji ya miiba, wakamvika, wakaanza kumwita, Salamu, Mfalme wa Wayahudi! Tena, na tena, wakampiga kichwani kwa fimbo na kumtemea mate. Wakapiga magoti, wakamsujudia. Nao walipokwisha kumdhihaki, wakamvua lile vazi la zambarau, wakamvika nguo zake mwenyewe.

Kuna kutokubaliana sana miongoni mwa mamlaka kuhusu kupigwa mijeledi isiyo ya kawaida kama utangulizi wa kusulubiwa. Waandishi wengi wa Kirumi kutoka kipindi hiki hawahusishi haya mawili. Wasomi wengi wanaamini kwamba hapo awali Pilato aliamuru Yesu apigwe mijeledi kama adhabu yake kamili na kwamba hukumu ya kifo kwa kusulubishwa ilikuja tu kwa kujibu dhahaka ya umati kwamba Mtawala hakuwa akimtetea ipasavyo Kaisari dhidi ya mdanganyifu huyu anayedaiwa kudai kuwa Mfalme wa Wayahudi.

Maandalizi ya kupigwa mijeledi yalifanywa wakati Mfungwa alipovuliwa nguo Zake na mikono Yake kufungwa kwenye nguzo juu ya kichwa Chake. Inatia shaka kwamba Warumi wangepanya jaribio lolote la kufuata sheria ya Kiyahudi katika suala hili, lakini Wayahudi walikuwa na sheria ya kale iliyokataza zaidi ya viboko arobaini.

Mwanajeshi wa Kirumi anasonga mbele akiwa na bendera mkononi mwake. Huu ni mjeledi mfupi unaojumuishwa nyuzi kadhaa nzito za ngozi na mipira miwili midogo ya risasi iliyounganishwa karibu na ncha za kila moja. Mjeledi huo mzito unashushwa chini kwa nguvu zote tena na tena kwenye mabega, mgongo, na miguu ya Yesu. Mara ya kwanza, kamba hukatwa kwenye ngozi tu. Kisha, mapigo hayo yanapoendelea, hupeleka zaidi ndani ya tishu zilizo chini ya ngozi, na hivyo kutokeza kwanza damu kutoka kwa kapilari na mishipa ya ngozi, na hatimaye kutokwa na damu kwa ateri kutoka kwa mishipa kwenye misuli ya chini.

Mipira midogo ya risasi kwanza hutoa michubuko mikubwa, ya kina ambayo huvunjwa wazi na makofi yanayofuata. Hatimaye, ngozi ya nyuma ni kunyongwa katika ribbons ndefu na eneo lote

ni molekuli isiyotambulika ya tishu zilizopasuka, zinazovuja damu. Inapoamuliwa na ofisa mkuu kwamba mfungwa yuko karibu kufa, kupigwa huko hukomeshwa.

Yesu aliyezimia nusu-nusu anafunguliwa na kuruhusiwa kudondoka kwenye sakafu ya mawe, akiwa amelowa damu yake mwenyewe. Askari wa Kirumi wanaona mzaha mkubwa kwa Myahudi huyo wa mkoa anayedai kuwa mfalme. Wanatupa vazi kwenye mabega Yake na kuweka fimbo mkononi Mwake kwa ajili ya fimbo ya enzi. Bado wanahitaji taji ili kufanya ubadhirifu wao ukamilike. Matawi yanayoweza kunyumbulika yaliyofunikwa na miiba mirefu (ambayo hutumika kwa wingi katika vifurushi vya kuni) yanasukwa katika umbo la taji na hii inabanwa kichwani Mwake. Tena, kuna damu nyingi, kichwani kuwa moja ya maeneo yenye mishipa zaidi ya mwili.

Baada ya kumdhihaki na kumpiga usoni, askari walichukua fimbo kutoka mkononi Mwake na kumpiga kichwani, wakiiingiza miiba hiyo ndani zaidi kichwani Mwake. Hatimaye, wanachoka na mchezo wao wa kuhuzunisha na vazi likachanika kutoka mgongoni Mwake. Akiwa tayari ameshikamana na mabonge ya damu na seramu kwenye majeraha, kuondolewa kwake husababisha maumivu makali kama vile katika kuondolewa kizembe kwa benedeji ya upasuaji, na karibu kana kwamba Alikuwa anachapwa tena, majeraha yanaanza kuvuja damu tena. Patibulum nzito ya msalaba imefungwa kwenye mabega Yake, na maandamano ya Kristo aliyehukumiwa, wezi wawili, na maelezo ya kuuawa ya askari wa Kirumi wakiongozwa na akida huanza safari yake ya polepole kwenye Via Dolorosa. Licha ya juhudi zake za kutembea wima, uzito wa boriti zito la mbao, pamoja na mshtuko unaotokana na kupoteza damu nyingi, ni mwingi sana. Anajikwaa na kuanguka. Mbao mbaya ya boriti huingia kwenye ngozi iliyopigwa na misuli ya mabega. Anajaribu kuinuka, lakini misuli ya mwanadamu imesukumwa zaidi ya uvumilivu wao.

Akida, akiwa na shauku ya kuendelea na kusulubishwa, anachagua mtazamaji hodari wa Afrika Kaskazini, Simoni wa Kurene, kubeba msalaba. Yesu anafuata, akiwa bado anavuja damu na kutokwa na jasho baridi, na baridi kali la mshtuko hadi safari ya yadi 650 kutoka kwenye ngome ya Antonia hadi Golgotha ikamilike hatimaye.

Yesu anapewa divai iliyochanganywa na manemane, mchanganyiko mdogo wa kutuliza maumivu. Anakataa kunywa. Simoni anaamriwa kuweka patibulum chini na Yesu anatupwa nyuma kwa haraka na mabega yake dhidi ya kuni. Mwanajeshi anahisi huzuni mbele ya kifundo cha mkono. Anasukuma msumari mzito, wa mraba, wa chuma uliochongwa kupitia kifundo cha mkono na ndani kabisa ya kuni. Haraka, anasogea upande mwingine na kurudia kitendo akiwa mwangalifu asivute mikono kwa nguvu sana, lakini kuruhusu kukunja na kusonga. Kisha patibulum inainuliwa mahali pa juu ya stipes na titulus kusoma "Yesu wa Nazareti, Mfalme wa Wayahudi" ni misumari mahali.

Mguu wa kushoto sasa umesisitizwa nyuma dhidi ya mguu wa kulia, na kwa miguu yote miwili kupanuliwa, vidole chini, msumari unapigwa kupitia upinde wa kila mmoja, na kuacha magoti yamepigwa kwa kiasi. Mhasiriwa sasa amesulubishwa. Anaposhuka taratibu huku akiwa na uzito zaidi kwenye kucha kwenye viganja vya mikono, maumivu makali yanatoka kando ya vidole na juu ya mikono kulipuka kwenye ubongo -- misumari kwenye viganja inaweka shinikizo kwenye mishipa ya kati. Anapojisukuma juu ili kuepuka mateso haya ya kukaza, Anaweka uzito Wake wote kwenye msumari kupitia miguu yake. Tena, kuna uchungu unaowaka wa msumari unaochanika kupitia neva kati ya mifupa ya metatarsal ya miguu.

“Wakafika mahali paitwapo Golgotha, maana yake, Mahali pa Fuvu la Kichwa. Huko wakampa Yesu divai iliyochanganywa na nyongo anywe; lakini alipoionja, akakataa kuinywa. Walipokwisha kumsulubisha, wakagawana nguo zake kwa kuyapigia kura. Wakaketi chini, wakamlinda huko. Juu ya kichwa chake wakaweka shtaka dhidi yake, HUYU NDIYE MFALME WA YESU.

"Ilikuwa saa 9:00 walipomsulubisha, na maandishi ya shtaka dhidi yake yalisomeka, MFALME WA WAYAHUDI."

“Saa sita mchana giza likaifunika nchi yote hata saa tisa alasiri, Yesu akapaza sauti yake kwa sauti kuu, “Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?”

Katika hatua hii, mikono inapochoka, mawimbi makubwa ya tumbo hufagia juu ya misuli, na kuipiga kwa maumivu makali, yasiyo na huruma. Kwa tumbo hizi huja kutoweza kujisukuma juu. Kunyongwa kwa mikono yake, misuli ya pectoral imepooza na misuli ya intercostal haiwezi kutenda. Hewa inaweza kuvutwa kwenye mapafu, lakini haiwezi kutolewa nje. Yesu anapigana kujiinua ili apate hata pumzi moja fupi. Hatimaye, kaboni dioksidi hujilimbikiza kwenye mapafu na katika mfumo wa damu na tumbo hupungua kwa kiasi. Spasmodically, ana uwezo wa kujisukuma juu ili kutoa hewa na kuleta oksijeni inayotoa uhai. Bila shaka ilikuwa katika vipindi hivi ambapo Yeye alitamka sentensi saba fupi zilizorekodiwa.

Wa kwanza, "Baba, uwasamehe kwa kuwa hawajui watendalo."

Ya pili, kwa mwizi aliyetubu, "Leo utakuwa pamoja nami Peponi."

Wa tatu, akimtazama chini yule kijana John mwenye hofu na huzuni, akasema, "Tazama mama yako." Kisha, akimtazama Mariamu mama yake, "Mama tazama mwanao."

Kilio cha nne "Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?"

Saa za maumivu yasiyo na kikomo, mizunguko ya kujipinda, matumbo ya kupasuka kwa viungo, kukosa hewa ya mara kwa mara kwa sehemu, maumivu ya kuungua ambapo tishu huchanika kutoka kwenye mgongo Wake uliochanika. Yeye husogea juu na chini dhidi ya mbao ngumu zinazostahimili saa za maumivu yasiyo na kikomo, mizunguko ya kujipinda, maumivu ya viungo, na mkupuo wa sehemu fulani. Kisha uchungu mwingine huanza maumivu ya kuponda ya

kutisha ndani ya kifua wakati pericardium inajaa polepole na seramu na kuanza kukandamiza moyo.

Mtu anakumbuka tena Zaburi ya 22, mstari wa 14: "Nimemwagwa kama maji, na mifupa yangu yote imekatika; moyo wangu ni kama nta, umeyeyuka katikati ya utumbo wangu.

Sasa inakaribia kwisha. Upotevu wa maji ya tishu umefikia kiwango muhimu; moyo ulioshinikizwa unajitahidi kusukuma damu nzito, nene, na uvivu kwenye tishu; mapafu yaliyoteswa yanafanya jitihada kubwa ya kuhema kwa miguno midogo ya hewa. Tishu zenye upungufu wa maji mwilini hutuma mafuriko yao ya vichocheo kwenye ubongo. Yesu anapumua kilio chake cha tano, "Naona kiu."

Mtu anakumbuka mstari mwingine kutoka katika Zaburi ya 22 ya kiunabii: "Nguvu zangu zimekauka kama kigae, na ulimi wangu umegandamana na taya zangu, Umenileta katika mavumbi ya mauti.

Sifongo iliyolowekwa kwenye poska, divai ya bei nafuu, siki ambayo ni kinywaji kikuu cha wanajeshi wa Kirumi, inainuliwa kwenye midomo Yake. Yeye haichukui kioevu chochote. Mwili wa Yesu sasa uko katika hali ya kupita kiasi, na Anaweza kuhisi ubaridi wa kifo ukitambaa kupitia tishu Zake. Utambuzi huu unaleta maneno Yake ya sita "Imekwisha."

Misheni yake ya upatanisho sasa imekamilika. Hatimaye, anachagua kufa. Kwa msukumo wa mwisho wa nguvu, kwa mara nyingine tena anakandamiza miguu yake iliyochanika kwenye msumari, ananyoosha miguu yake, anavuta pumzi zaidi, na kusema kilio Chake cha saba na cha mwisho, "Baba! Mikononi mwako, naiweka roho yangu."

Mengine unayajua. Ili Sabato isichafuliwe, Wayahudi waliomba watu waliohukumiwa watumwe na kuondolewa kwenye misalaba. Njia ya kawaida ya kukomesha kusulubiwa ilikuwa kwa kusulubiwa, kuvunjika kwa mifupa ya miguu. Hii ilimzuia mwathirika kujisukuma juu; hivyo, mvutano haukuweza kuondolewa kutoka kwa misuli ya kifua na upungufu wa haraka ulitokea. Miguu ya wale wezi wawili ilivunjwa, lakini askari walipomwendea Yesu, waliona kwamba haikuwa lazima.

Inavyoonekana, ili kuhakikisha kifo maradufu, askari-jeshi aliendesha mkuki wake kupitia nafasi ya tano kati ya mbavu, kuelekea juu kupitia pericardium, na ndani ya moyo. Mstari wa 34 wa sura ya 19 ya Injili kulingana na Mtakatifu Yohana unaripoti: "Na mara ikatoka damu na maji." Hiyo ni, kulikuwa na kutoroka kwa maji ya maji kutoka kwenye kifuko kilichozunguka moyo, kutoa ushahidi wa postmortem kwamba Mola Wetu hakufa kifo cha kawaida cha kusulubiwa kwa kukosa hewa, lakini kwa kushindwa kwa moyo (moyo uliovunjika) kwa sababu ya mshtuko na kubana kwa moyo na umajimaji kwenye pericardium.

Kwa hivyo, tumekuwa na mtazamo wetu ukijumuisha ushahidi wa kimatibabu wa mfano huo wa uovu ambao mwanadamu ameuonyesha kwa Mwanadamu na kwa Mungu. Imekuwa tukio baya na zaidi ya kutosha kutuacha tukiwa tumekata tamaa na kushuka moyo. Tunaweza kuwa na shukrani jinsi gani kwamba tuna mwendelezo mkuu katika rehema isiyo na kikomo ya Mungu kwa mwanadamu. Maliza - Kuchapwa na Kusulubishwa Imechukuliwa kutoka - "Daktari Anashuhudia Kuhusu Kusulubishwa, Dk. C. Truman Davis, konnections.com/Kcundick/crucifix.html"

Daudi alitabiri jambo hilo hivi: "Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha? Mbona uko mbali na kuniokoa, mbali na maneno ya kuugua kwangu? kumwaga kama maji, na mifupa yangu yote iko nje ya pamoja. Moyo wangu umegeuka kuwa nta; Imeyeyuka ndani yangu. Nguvu yangu imekauka kama potsherd, na ulimi wangu unashikamana na paa la kinywa changu; Unaniweka katika mavumbi ya kifo. Mbwa wamenizunguka; Bendi ya watu wabaya wamenizunguka, wameboa mikono yangu na miguu yangu. Ninaweza kuhesabu mifupa yangu yote; Watu hutazama na kunona juu yangu. Wao wagawane mavazi yangu na mavazi yangu watayapigia kura watu ambao bado hawajazaliwa kwa kuwa ameifanya."

"Ilikuwa siku ya Maandalio, yaani, siku moja kabla ya Sabato, ilipokuwa jioni, Yosefu wa Arimathaya, mjumbe mashuhuri wa Baraza, ambaye yeye mwenyewe alikuwa akiungojea ufalme wa Mungu, alimwendea Pilato kwa ujasiri, akaomba apewe mwili wa Yesu. Kwa hiyo, Yosefu akanunua nguo ya kitani, akaushusha mwili wake, akauzungushia kitani, akauweka kwenye kaburi lililochongwa kwenye mwamba.

Yesu wa Nazareti, Masihi, alifanya mapenzi ya Baba Yake kwa kutoa mwili wake wa nyama kama dhabihu pekee ambayo ingepatanisha dhambi za mwanadamu, msamaha. Sadaka yake ya dhambi ilikubaliwa na Mungu kama inavyothibitishwa na ufufuo wake kutoka kwa kifo. Bila ufufuo wake, kifo cha Yesu kingekuwa bure, hakuna tofauti na wanadamu wote.

"Baada ya sabato, ilipopambazuka siku ya kwanza ya juma, Mariamu Magdalene na Mariamu yule wa pili walikwenda kulitazama kaburi, palikuwa na tetemeko kuu la nchi; kwa maana malaika wa Bwana alishuka kutoka mbinguni, akalivingirisha lile jiwe na kulikalia; "Msiogope, kwa maana najua ya kuwa mnamtafuta Yesu aliyesulubiwa. Hayupo hapa; amefufuka kama alivyosema.

"Ikawa jioni ya siku ile ya kwanza ya juma, wanafunzi walipokuwa pamoja, na milango imefungwa kwa hofu ya Wayahudi, Yesu akaja akasimama kati yao, akasema, Amani iwe kwenu! Baada ya kusema hayo, akawaonyesha mikono yake na ubavu wake. Wanafunzi wake walifurahi sana walipomwona Bwana. Naye akawavuvia, akasema, Pokeeni Roho Mtakatifu.

"Wiki moja baadaye wanafunzi wake walikuwamo tena nyumbani, na Tomaso alikuwa pamoja

nao, ingawa milango ilikuwa imefungwa, Yesu akaja akasimama kati yao, akasema, Amani iwe kwenu! Kisha akamwambia Tomaso, lete kidole chako hapa; Tomaso akamwambia, Bwana wangu na Mungu wangu!

Kwa sadaka ya dhambi ya dhabihu na ufufuo, Yesu alianzisha Agano Jipya na mwanadamu kwa kifo CHAKE.

Mungu huwaweka wale walio katika Agano hili Jipya wanaojikabidhi kwa Kristo kama Mungu katika mwili wa mwanadamu, kubadilika kutoka maisha ya dhambi hadi kuwa ya haki, na kumsihi Mungu awasamehe kwa kuzamishwa katika damu ya Kristo. Sasa wako katika Mwili wa Kristo, "Kanisa Langu" alilolanzisha kwa dhabihu na ufufuo Wake.

Yesu alikuwa amemaliza kazi yake aliyoshuka kutoka Mbinguni kufanya. Kisha akatoa maagizo fulani kwa wale aliowachagua kuwa mashahidi Wake. Je, hamsemi, 'Bado miezi minne, kisha mavuno'? Nakuambia, fungua macho yako na utazame mashamba! Yameiva kwa mavuno. Hata sasa mvunaji hupata mshahara wake, hata sasa anavuna mazao ya uzima wa milele, ili mpanzi na mvunaji wafurahi pamoja. Kwa hiyo, msemu wa 'Mmoja hupanda na mwingine huvuna' ni kweli. Nilikutuma uvune usichokifanyia kazi. Wengine wamefanya kazi ngumu, nanyi mmevuna faida ya kazi yao."Kupanda na kuvuna ni mchakato wa kufanya wanafunzi.

"Yesu aliwaambia wanafunzi wake muda mfupi kabla hajarudi kwa Baba kwamba 'Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani, basi enendeni mkafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina.(mamlaka) ya Baba na ya Mwana na ya Roho Mtakatifu.'" "Enendeni ulimwenguni mwote mkaihubiri (itangaze) habari njema (wokovu ni kupitia maisha ya Kristo, kifo [dhabihu ya upatanisho], kifo, kuzikwa na ufufuo) kwa viumbe vyote. Aaminiye na kubatizwa ataokoka, lakini asiyeamini atahukumiwa."

Wale wanaokubali ujumbe wa Kristo wa msamaha na wokovu wanapaswa kufundishwa "kushika yote niliyowaamuru ninyi" (Mathayo 28:20). Katika Matendo 2:42 tunapata "wakikaa katika fundisho la mitume, na katika ushirika, na katika kuumega mkate, na katika kusali."

Maoni: "Kumega Mkate" huenda kunarejelea kula mlo wao wa kawaida pamoja. Hata hivyo, inaweza kuwa "Mlo wa Bwana" au zote mbili. Mafundisho ya mitume hayakuwa ya mapokeo ya mwanadamu au maoni ya mitume bali Maneno Kristo aliyanena jinsi Roho Mtakatifu alivyowawezesha kukumbuka.

Je, mitume na wanafunzi ndio pekee waliokuwa na kazi ya kuhubiri/kufundisha Injili? HAPANA.

"Siku hiyo yakupigwa mawe kwa Stefano, mateso makubwa yalitokea huko Yerusalemu dhidi ya wale walio katika Kristo ambao walijulikana kama Njia; na wote wakatawanyika kote Yudea na

Samaria isipokuwa mitume. Watu wamchao Mungu walimzika Stefano na kuomboleza sana kwa ajili yake. ... Wale waliokuwa wametawanyika walimtangaza Kristo kila walikokwenda.”

Mtume Paulo alisema, “Siionei haya Injili;

“Katika kitabu changu cha kwanza, Theofilo, naliandika juu ya mambo yote ambayo Yesu alianza kufanya na kufundisha, hata siku ile alipochukuliwa mbinguni, baada ya kuwapa mitume aliowachagua kwa njia ya Roho Mtakatifu, baada ya kuteswa kwake, akajidhihirisha kwa watu hao, akawapa uthibitisho mwingi wa kusadikisha ya kwamba yu hai. kwa ajili ya zawadi ambayo Baba yangu aliahidi, ambayo mmenisikia nikisema juu yake. Kwa maana Yohana alibatiza kwa maji, lakini baada ya siku chache ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu. Basi, walipokutana pamoja, wakamwuliza, Bwana, wakati huu utawarudishia Israeli ufalme? Akawaambia: ‘Si kazi yenu kujua nyakati wala tarehe ambazo Baba ameweka kwa mamlaka yake mwenyewe, bali mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; Baada ya kusema hayo, alichukuliwa juu mbele ya macho yao, na wingu likamficha kutoka machoni pao alipokuwa akienda, na ghafla watu wawili waliovaa mavazi meupe wakasimama karibu nao, “Wanaume wa Galilaya, kwa nini mmesimama hapa mkitazama mbinguni?”

Msifadhaike mioyoni mwenu. Mtumainini Mungu, niaminini na mimi. Nyumbani mwa Baba yangu mna vyumba vingi; kama sivyo, ningaliwaambia; naenda kuwaandalia mahali; na nikienda na kuwaandalia mahali, nitarudi na kuwakaribisha kwangu; ili ninyi nanyi mwe pale nilipo; mwaijua njia ya mahali niendapo.

“Ndugu zangu, nawaambieni, nyama na damu haziwezi kuurithi ufalme wa Mungu, wala kuharibika kurithi kutoweza kuharibika. Sikilizeni, nawaambia ninyi siri: hatutalala sote, lakini sote tutabadilishwa, kwa kufumba na kufumbua, wakati wa parapanda ya mwisho; kwa maana parapanda italia, wafu watafufuliwa katika hali ya kuharibika; na kile chenye kufa kitakapovaliwa kutoweza kuharibika, na kile chenye kufa kitakapovaa kutoweza kufa, ndipo lile neno lililoandikwa litakapotimia: ‘Kifo kimemezwa kwa ushindi.’”

“Ndugu, hatutaki mkose kufahamu habari za wale wanaolala, au kuwa na huzuni kama watu wengine wasio na tumaini. kutoka mbinguni, kwa amri kuu, na sauti ya malaika mkuu, na parapanda ya Mungu, na waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza, sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu, ili tumlaki Bwana hewani.

Sasa, akina ndugu, kuhusu nyakati na tarehe hatuna haja ya kuwaandikia, kwa maana mnajua wazi kwamba siku ya Bwana itakuja kama mwivi usiku. Mbingu zitatoweka kwa kishindo; vitu vya asili vitaharibiwa kwa moto, na dunia na vyote vilivyomo ndani yake vitawekwa wazi. Kwa kuwa kila kitu kitaharibiwa kwa njia hii, je, mnapaswa kuwa watu wa aina gani? Mnapaswa kuishi maisha matakatifu na ya kumcha Mungu huku mkitazamia siku ya Mungu na kuharakisha

kuja kwake. Siku hiyo italeta uharibifu wa mbingu kwa moto, na viumbe vya asili vitayeyuka kwa joto. Lakini sisi, kama alivyoahidi, tunatazamia mbingu mpya na dunia mpya, makao ya uadilifu.”
“*Mwana wa Adamu alikuja kutafuta na kuokoa kile kilichopoteahapendi mtu ye yote apotee, bali wote wafikie toba.*

Kristo anasihhi “Njoooni kwangu, ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha. Jitieni nira yangu, mjifunze kwangu; kwa maana mimi ni mpole na mnyenyekevu wa moyo; nanyi mtapata raha nafsiini mwenu; kwa maana nira yangu ni laini, na mzigo wangu ni mwepesi.

Siku ya Pentekoste Petro, akiwa amejazwa na Roho Mtakatifu, aliwaambia: ‘Watawala na wazee wa watu! Ikiwa tunaitwa kujibu leo kwa ajili ya tendo la wema alilofanyiwa kiwete na kuulizwa jinsi alivyoponywa, basi jueni hili, ninyi na watu wote wa Israeli: Ni kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye ninyi mlimsulubisha lakini ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, kwamba mtu huyu anasimama mbele yenu akiwa mzima. Yeye ndiye “jiwe mlilokataa ninyi waashi, ambalo limekuwa jiwe kuu.’ Wokovu haupatikani kwa mwingine awaye yote, kwa maana hapana jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo.”

Paulo alisema, “Siionei haya Injili; kwa sababu ni uweza wa Mungu uuletao wokovu kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza, kisha kwa Myunani, kwa maana katika Injili haki itokayo kwa Mungu inadhihirishwa.”“Kwa maana unaamini kwa moyo wako na kuhesabiwa haki, na unakiri kwa kinywa chako na kuokolewa, kama vile Maandiko Matakatifu yasemavyo, ‘Mtu yeyote anayemwamini hatatahayarika kamwe. Kwa maana hakuna tofauti kati ya Myahudi na Myunani; Bwana yeye yule ni Bwana wa wote na huwabariki sana wote wamwitao, kwa maana, “Kila mtu anayeliitia jina la Bwana ataokolewa.”

“Kwa hiyo, ikiwa mnadhani mmesimama imara, jihadharini msianguke; Jaribu halikuwapata ninyi, isipokuwa lililo kawaida ya wanadamu; na Mungu ni mwaminifu; hatawaacha mjaribiwe kupita mwezavyo; lakini mjaribiwapo atafanya na mlango wa kutokea, ili mpate kusimama chini yake.”

“Kaeni ndani yangu, nami nitakaa ndani yenu. Hakuna tawi liwezalo kuzaa peke yake, linapaswa kukaa ndani ya mzabibu, wala ninyi hamwezi kuzaa msipokaa ndani yangu. ninyi ni matawi. Mtu akikaa ndani yangu nami ndani yake, atazaa sana; pasipo mimi hamwezi kufanya lolote. Mtu asipokaa ndani yangu, ni kama tawi lililotupwa na kunyauka; matawi kama hayo huokota, na kutupwa motoni na kuchomwa moto.

Wale waliosalia ndani ya Kristo hulivaa jina hilo Wakristo kwa sababu Kristo ndiye Bwana wao, Mwalimu, Kiongozi, Mwokozi, Mkombozi, Kielelezo, Kuhani Mkuu, Tumaini, Dhabihu kwa ajili ya dhambi, na mengi zaidi. Msingi thabiti wa imani yetu ni ukweli wa maungamo ya Petro. Yesu ni halisi na Biblia ni kweli. Yote yanayohitaji kujulikana kuhusu Yesu yanapatikana katika Biblia. Historia yote ya mwanadamu inamzunguka Yeye. Yesu ndiye mhusika mkuu wa tamthilia ya mwanadamu. Haishangazi kwamba historia ya ulimwengu imegawanywa katika vipindi viwili vya wakati: kabla ya Kristo (BC) na baada ya Kristo (AD). Ingawa Biblia inamfunua Yesu, kuna uthibitisho mwingi nje ya Biblia unaohititisha kwamba Yesu ni mtu wa kihistoria, kama vile Biblia inavyomwonyesha. Maandiko haya ya nje yanashirikiana na yale ambayo Biblia inaeleza kumhusu.

Yesu alisema. *“Baba aliyenituma mwenyewe ameshuhudia juu yangu, kwamba ninyi hamjasikia sauti yake kamwe, wala kuuona umbo lake, wala neno lake halikai ndani yenu, kwa maana ninyi hamwamini yeye aliyetumwa na yeye..”*

Mtume Petro alikiri. *“Wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai.”* (Mathayo 16:16)

Mtume Yohana aliandika. *“Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Alikuwako kwa Mungu hapo mwanzo. Vyote vilifanyika kwa huyo; pasipo yeye hakikufanyika chochote. Ndani yake ndimo ulimokuwa uzima, nao ule uzima ulikuwa nuru ya watu. Nayo nuru yang'aa gizani, lakini giza halikuielewa. Alikuwa mtu aliyetumwa kutoka kwa Mungu; jina lake lilikuwa Yohana; naye alikuja kuwa shahidi kwa yeye mwenyewe. wala si nuru; alikuja kuwa shahidi wa ile nuru tu.* (Yohana 1:1-13)

“Neno alifanyika mwili, akakaa kwetu, nasi tukauona utukufu wake, utukufu wake yeye pekee aliyetoka kwa Baba; amejaa neema na kweli. (Yohana 1:14)

Yohana Mbatizaji akapaza sauti akisema, *Huyu ndiye niliyenena habari zake ya kwamba, Ajaye nyuma yangu amenizidi mimi, kwa kuwa alikuwa kabla yangu. Kutokana na utimilifu wa neema yake sisi sote tumepokea baraka moja baada ya nyingine. Maana torati ilitolewa kwa mkono wa Musa; neema na kweli zilikuja kwa njia ya Yesu Kristo. Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wo wote;* (Yohana 1:15-18)

“Yesu alitazama mbinguni na kuomba Baba, wakati umefika. Mtukuze Mwana wako, ili Mwanao apate kukutukuza wewe. Kwa maana umempa mamlaka juu ya watu wote ili awape uzima wa milele wale wote uliomba. Sasa uzima wa milele ndio huu: Wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo uliyemtuma. Nimekuletea utukufu duniani kwa kuimaliza kazi uliyonipa niifanye. Na sasa, Baba, unitukuze mbele yako kwa utukufu ule niliokuwa nao pamoja nawe kabla ya ulimwengu kuumbwa.” (Yohana 17:1-5)

“Basi Pilato akaingia tena ndani ya ikulu, akamwita Yesu, akamwuliza, Wewe ndiwe mfalme wa Wayahudi? 'Je, hilo ni wazo lako mwenyewe,' Yesu akauliza, 'au wengine walizungumza nanyi kunihusu mimi? 'Je, mimi ni Myahudi?' Pilato akajibu. 'Watu wako na makuhani wako wakuu

ndio waliokutia mikononi mwangu. Umefanya nini?' Yesu alisema, 'Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Kama ingekuwa hivyo, watumishi wangu wangepigana ili kuzuia kukamatwa kwangu na Wayahudi. Lakini sasa ufalme wangu unatoka mahali pengine.' 'Wewe ni mfalme basi!' Alisema Pilato. Yesu akajibu, 'Umesema kweli kwamba mimi ni mfalme. Kwa kweli, kwa sababu hii mimi nilizaliwa, na kwa ajili ya hii nilikuja ulimwenguni, ili nishuhudie ukweli. Kila mtu aliye upande wa ukweli hunisikiliza.' 'Ukweli ni nini?' Pilato akauliza.(Yohana 18:33-38)

Wayahudi walisisitiza. *"Sisi tunayo sheria, na kwa mujibu wa sheria hiyo lazima afe, kwa sababu alidai kuwa Mwana wa Mungu."* Pilato aliposikia hayo aliogopa zaidi, akarudi ndani ya ikulu, akasema, *'Wewe unatoka wapi? alimwuliza Yesu, lakini Yesu hakumjibu, 'Je, unakataa kusema nami?' Pilato akasema, 'Je, hujui ninayo mamlaka ya kukufungua au kukusulubisha?' Yesu akajibu, Hungekuwa na mamlaka juu yangu kama usingepewa kutoka juu kwa hiyo, yeye aliyenitia mikononi mwako ana hatia kubwa zaidi.(Yohana 19:7-11)*

Yule towashi akamwambia Phillip

Yule towashi akasema, "Ninaamini ya kwamba Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu." (Matendo 8:38)

"Hayo yote yalifanyika ili kila aliyempokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake; watoto waliozaliwa si kwa jinsi ya asili, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala kwa mapenzi ya mume, bali kwa Mungu.(Yohana 1:12-13)

Thallus

Mathayo asema: "Wakawa wamemsulubisha, wakaketi, wakamlinda huko; tangu saa sita mpaka saa tisa giza likaingia katika nchi yote." Marko alisema hivi: "Saa sita, giza likaingia katika nchi yote hata saa tisa." (Marko 15:33)

Thallus, mwanahistoria mzaliwa wa Msamaria ambaye aliishi na kufanya kazi huko Roma yapata mwaka wa 52 BK, alinukuliwa na Julius Africanus, mwanakronografia Mkristo wa mwishoni mwa karne ya pili. "Thallus, katika kitabu cha tatu cha historia yake, anaelezea giza hili kama kupatwa kwa jua." Africanus alisema pingamizi lake kwa ripoti hiyo akisema kwamba kupatwa kwa jua hakuwezi kutokea wakati wa mwezi mzima, kama ilivyokuwa wakati Yesu alipokufa wakati wa Pasaka. Nguvu ya kurejelea Thallus ni kwamba hali za kifo cha Yesu zilijulikana na kujadiliwa katika Jiji la Imperial mapema katikati ya karne ya kwanza. Ukweli wa kusulubishwa kwa Yesu lazima uwe ulikuwa unajulikana sana kufikia wakati huo, kwa kiwango ambacho makafiri kama Thallus walifikiri ni muhimu kuelezea suala la giza kama jambo la asili. Kwa kushangaza, juhudi za Thallus zimegeuzwa kuwa mkondo wa uthibitisho wa kihistoria kwa Yesu na kwa kutegemewa kwa akaunti ya Marko ya giza wakati wa kifo chake."

Mara Bar-Serapion

"Nakala moja katika Jumba la Makumbusho la Uingereza huhifadhi maandishi ya barua iliyotumwa kwa mwanawe na Mwasiria aitwaye Mara Bar-Serapion." Baba huyo alionyesha upumbavu wa kuwatesa watu wenye hekima kama Socrates, Pythagoras, na mfalme mwenye

hekima wa Wayahudi, ambayo muktadha waonyesha kwa wazi kuwa Yesu.” “Waathene walipata faida gani kwa kumuua Socrates? Njaa na tauni zikawajia kama hukumu ya uhalifu wao. Je, watu wa Samos walipata faida gani kwa kumchoma moto Pythagoras? Kwa muda kidogo ardhi yao ilifunikwa na mchanga. Wayahudi walipata faida gani kwa kumuua mfalme wao? Ni baada tu ya hapo ndipo ufalme wao ulipokomeshwa. Mungu alilipiza kisasi kwa haki watu hawa watatu wenye hekima: Waathene walikufa kwa njaa; Wasamaria walizidiwa na bahari; Wayahudi, walioharibiwa na kufukuzwa kutoka katika nchi yao, wanaishi katika mtawanyiko kamili. ... Wala Mfalme mwenye hekima hakufa kwa ajili ya wema; aliishi katika mafundisho aliyokuwa ametoa.”

Cornelius Tacitus

Mwanahistoria wa Kirumi aliyeishi karibu mwaka wa 50 BK hadi 100 BK aliandika kuhusu moto wa Nero. "Kwa hiyo, ili kuondoa ripoti hiyo, Nero alifunga hatia na kuwatesa sana kundi lililochukiwa kwa ajili ya machukizo yao, lililoitwa Wakristo na watu wengi. Christus, ambaye jina hilo lilitoka kwake, alipata adhabu kali sana wakati wa utawala wa Tiberio mikononi mwa mmoja wa watawala wetu, Pontio Pilato".

Plinius Secundus

Gavana wa Kirumi katika mwaka wa 112 BK aliandika Mtawala Trajan "Walikuwa na desturi ya kukutana siku fulani iliyopangwa kabla ya nuru, walipomwambia Kristo wimbo wa taifa kama Mungu na wakajifunga wenyewe kwa kiapo cha kutofanya tendo lolote la uovu, na baada ya hapo ilikuwa ni desturi yao kutengana, na kisha kukutana tena ili kushiriki chakula, lakini chakula cha aina ya kawaida".

Seutonius

Mwanahistoria na afisa wa mahakama wa Imperial House wakati wa utawala wa Hadrian aliandika kuhusu AD 120 katika Life of Claudius. "Wayahudi walipokuwa wakifanya fujo za kila mara kwa uchochezi wa Krestus, Klaudio aliwafukuza kutoka Rumi." Edward C. Wharton kisha asema "Sababu ya umaarufu wa nukuu hii inatokana na ukweli kwamba Luka, miaka sitini hivi mapema, alikuwa ameandika tukio hilihili kuwa sababu ya mtume Paulo kufunga nira na wanandoa Wakristo Wayahudi walioitwa Akila na Prisila (Matendo 18:1-2). Tena, kutajwa kwa Kristo katika muktadha wa kihistoria kunazingatiwa katika fasihi ya ziada ya Biblia.

Flavius Josephus

Josephus ana uchunguzi wa kuvutia. "Ikatokea wakati kama huo Yesu, mtu mwenye hekima, kama tukimwita mtu; kwa kuwa alikuwa mtendaji wa ajabu, mwalimu wa watu wanaoipokea kweli kwa furaha. Akawashinda Wayahudi wengi na Wagiriki wengi pia. Mtu huyu alikuwa Masihi. Na Pilato alipokwisha kumhukumu msalabani kwa kushawishiwa na viongozi wetu, wale waliompenda tangu siku ya kwanza hawakuwa na nabii tena. alitabiri, na kusema mambo mengine mengi ya ajabu juu yake, na hata sasa jamii ya Wakristo, inayoitwa kwa jina lake, bado haijafa.

Waandishi wa Mapema wa Kiyahudi na Wamataifa

Nukuu ifuatayo kutoka kwa FF Bruce inafupisha hili kwa uwazi sana. "Chochote kingine kinachoweza kuzingatiwa juu ya ushahidi kutoka kwa waandishi wa mapema wa Kiyahudi na Wasio Wayahudi ... angalau inathibitisha, kwa wale wanaokataa ushuhuda wa maandishi ya Kikristo, tabia ya kihistoria ya Yesu mwenyewe. Waandishi wengine wanaweza kuchezea dhana ya 'hadithi ya Kristo,' lakini hawafanyi hivyo kwa misingi ya ushahidi wa kihistoria. Historia ya Kristo ni ya kihemko (hii ni dhahiri kwa historia ya Julius).wanahistoria wanaoeneza nadharia za 'hekaya za Kristo'."

Muhtasari.Vifungu hivi na vingine vingi vinaonyesha wazi kwamba Yesu:

- a) Mungu ambaye kupitia yeye kila kitu kiliumbwa
- b) alijinyenyekeza kuja duniani katika umbo la mwanadamu
- c) akawa dhabihu kamilifu na pekee kwa ajili ya dhambi.
- d) alifufuliwa kutoka katika kifo cha kimwili kilichoshuhudiwa na wengi
- e) alipaa kurudi nyumbani kwake, Mbinguni pamoja na Baba
- f) atakuja tena kuwapokea wale walio na imani ya utii
- g) kutambuliwa kama binadamu na waandishi wa kilimwengu, wasioamini